

1. Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství.

Sousedství: lidé, žijící v takové prostorové blízkosti, že se osobně znají, vzájemně si mohou pomáhat, spolupracovat, přímo spolu komunikovat a zároveň podléhat sociální kontrole druhých a spoluvykonávat ji. Od primární skupiny se odlišuje vyšší formálností vztahů. V širším významu je sousedství souhrn lidí, kteří v souvislosti s pobytem využívají nějaký prostor větší než dům a menší než čtvrť. Sousedství prodělává značné změny, především s postupující anonymizací velkoměstského života, ale svůj význam si udržuje stále.

Sociální kontrola: procesy a mechanismy, kterými společnost nutí své členy k takovému chování, které je v jejím rámci považováno za žádoucí. Toho je dosaženo vnitřní kontrolou, kdy jedinec považuje společenské normy chování současně za měřítko, které je mu přirozeně vlastní, a vnější kontrolou udělováním pozitivních a negativních sankcí. Sociální kontrola probíhá při každodenní interakci, v malých skupinách a během celého procesu socializace.

Dimenze:

- komunikační
- morální
- politická
- hospodářsko – ekologická
- interakční
- emocionální

Indikátory:

Sousedství:

- koncentrace obyvatel
- míra vzájemných vztahů s lidmi z okolí
- vstřícnost, vzájemná výpomoc
- vzdálenosti mezi obyvateli
- četnost spolků, sdružení, klubů
- míra znalosti o lidech ze sousedství

Sociální kontrola:

- počet domovních krádeží
- sledování výchovy ostatních dětí
- pozorování deviací
- počet případů vandalismu

Teoretická hypotéza:

Míra sociální kontroly s rostoucí urbanizací a hustotou zalidnění klesá.

Pracovní hypotéza:

Počet právních sporů mezi sousedy roste s počtem obyvatel města.

2. Míra stigmatizace klientů sociálního státu a charakter sociální pomoci, již se jim dostává.

Míra stigmatizace je definována připisováním různých stigmat ze strany druhých lidí. Stigmatizace omezuje jedince v jeho sociální identitě a plném přijetí ze strany druhých. Sociální pomoc shrnuje prostředky zvyšující možnost klientovy identifikace ve společnosti. Míra stigmatizace je určena prostředím, obecnými kritérii psychické, fyzické a sociální normality.

Dimenze:

- zdravotní
- finanční
- etnické
- národnostní
- komunikační

Indikátory:

Stigmatizace:

- míra rasismu
- četnost nakažlivých nemocí
- četnost zdravotních i psychických onemocnění
- handicap
- nezaměstnanost
- nemanželské dítě

- svobodná matka

Sociální pomoc:

- sociální dávky
- počet poraden, léčeben
- návštěvnost terapií
- četnost pomoci organizací a sociálních pracovníků
- počet bezbariérových pracovišť

Teoretická hypotéza:

Prostředky sociální pomoci, které formují obecné pojetí normality, pozitivně ovlivňují míru stigmatizace.

Pracovní hypotéza:

Počet bezbariérových pracovišť snižuje ve sledované lokalitě nezaměstnanost fyzicky handicapovaných jedinců.